

UREDNIŠTVO
IN UPRAVNIŠTVO
JE V LJUBLJANI

POSAMEZNE
ŠTEVILKE PO 10
VINARJEV.

NOVA DOBA

NAROČNINA ZA
CELO LETO 8 K,
ZA POL LETA 4 K,
ZA ČETRT LETA
2 K.
V LJUBLJANI S
POŠILJANJEM NA
DOM ISTE CENE.

GLASILO SLOVENSKE GOSPODARSKE STRANKE.

IZHAJA VSAKO SREDO IN SOBOTO. — ZA OZNANILA SE PLAČUJE OD TROSTOPNE PETIT-VRSTE PO 15 H, ČE SE OZNANILA TISKA ENKRAT, PO 12 H, ČE SE TISKA DVAKRAT IN PO 9 H, ČE SE TISKA TRIKRAT ALI VEČKRAT. — DOPISE IZVOLITE FRANKOVATI. — ROKOPISOV NE VRAČAMO. — NA NAROČBE BREZ ISTODOBNE VPOŠILJATVE NAROČNINE SE NE OZIRAMO. — UPRAVNIŠTVU BLAGOVOLITE POŠILJATI NAROČNINE, REKLAMACIJE, OZNANILA, T. J. ADMINISTRATIVNE STVARI.

Govor kandidata dr. Vladimira Ravniharja.

Cenjeni volileci!

Pred dobrimi 14 dnevi niti slutil nisem, da utegne priti do moje kandidature v tej volilni kampanji. Pa stopili so do mene možje, ljubljanski meščani ter mi ponudili kandidaturo za mesto Ljubljano. Odlašal sem sprejeti ponudbo. Ne smatram namreč poslanskega posla za neko častno mesto in še manj kot kako sinekuro, temveč sodim, da je poslanstvo mandat volilcev te vsebine, da delaj in stori poslanec vse, kar bi sicer oni vsi skupaj hoteli in morali izvršiti. Delo, požrtvovalno delo je prva naloga poslančeva.

Sprejel sem ponudbo ljubljanskih volilcev stoprav ko sem prišel do zaključka, da morem v svojem delu polnem življenju dobiti časa za poslančev posel. Ko je izvrševalni odbor S. G. S., ki sem mu bil predložil ponudbo ljubljanskih volilcev, soglasno sklenil, da naj kandidiram, sem se vklonil disciplini ter se odločil. Svoj sklep je izvrševalni odbor utemeljeval s tem, da bi bila velika politična hiba, ne postaviti kandidata tam, kjer šteje stranka pristašev, in če jih je tudi samo 100. Aktivno udeleževati se volitev je najboljša politična šola, kaže pa tudi na politično zrelost, svežost in čistost stranke. Le marastične stranke prepuščajo bojno polje brez boja nasprotniku. To je torej glavni nagib moji kandidaturi.

Toda takoj povem, da niti najmanj na mojo odločitev ni vplivalo dejstvo, da sem rojen Ljubljančan (Živio!), tu vzrastel, tu bil vzgojen. Premalenkostno bi bilo, ako naj bi to dejstvo odločevalo v moji volji.

Treba pa je, da takoj uvodom svojega govora razpršim nekatere dvome, ki bi morda komu hoteli vstati ob moji kandidaturi, s tem pa hkratu zavrnem nekatera nepremišljena ali pa zlobna očitavanja.

Da mi ni treba posebej poudarjati narodnostnega momenta, mislim, da je jasno vsem. Pripadam stranki, ki ji je slovenstvo nad vse, ki sprejme kot dobro vse, kar le koristi narodu slovenskemu, pa naj pride od te ali one strani. Moj narodni prapor je in ostane neomadeževan, preizkušen na celjskega mesta razbeljenih tleh, in ker je neomadeževan, zato stopam jasnim licem v areno (Odobranje.) Zaradi tega nisem še chovin, kar se nam je z

neke strani očitalo; nasprotno, smo tako zelo demokrati, tako zelo proti vsakemu privilegiju, da odklanjamo privilegije tudi za se, za narodnost slovensko. (Dobro! Tako je!) S stališča demokratizma, pa še bolj s stališča človeške pravičnosti terjamo za narod svoj polno ravnopravnost in enakopravnost, ravno tako kakor je privoščimo Nemcem ali Italijanom. Enaka pravica za vse, toda nikakih predpravic! (Živahno odobravanje!) Tako bode tudi moje stališče kot poslanec.

Ali več kakor v narodnostnem oziru pričakuje morda kdo od mene izjave v pogledu domače naše politike tembolj ker politična izobrazba splošno v Slovenceh ni še dozorela tako daleč, da bi spoznavala še drugo diferenciacijo nego je razlika med liberalcem in klerikalcem. (Res je!) Dolžan sem vam dati to izjavo že zategadel, ker sem sovražnik vsakega slepomišljenja in ker mora v tem oziru biti polna jasnost. Tudi v tej točki bi vam lahko na kratko kazal na program S. G. S., kjer je naša veroizpoved točno zapisana.

Sem naprednjak v najboljšem pomenu te besede. Hočem napredek naroda slovenskega na kulturnem polju, sporedno ž njim napredek na gospodarskem polju. (Tako je!) Dobro se zavedajoč, da bo „Slovenec na svoji zemlji svoj gospod“ stoprav tedaj, kadar bo njegovo narodno gospodarstvo dobilo trdnih tal, smatram napredek na kulturnem in gospodarskem polju za edino mogočo rešitev našega naroda, nositelje tega napredka za edino upravičene, da nosijo ime naprednjak. (Odobranje.)

Kot tak ne morem biti drugačen kakor antiklerikalni. Toda kot dobro znamenje, kot preokret na bolje se mi vidi, da tudi pristaši S. L. S. nočejo biti več klerikalni, da eden njihovih voditeljev v duhovski suknji perhoreseira kardinalski klobuk, ki bi hotel pokriti slovenske naše zemlje. (Ugovori: ni res!) Treba je storiti še oni široki korak od besede do dejanja.

Ali ni samo klerikalizem reakcionaren, nazadnjaški. Reakcija dviga svojo pošastno glavo v vrstah, ki so svobodomiselnost vzele v zakup. (Res je!) V istem hipu, ko tako po nemarnem imenujejo božje ime svobodomiselnosti, zatirajo vsako svobodno voljo, vsako prosto kretnjo onih, ki jim ne znajo kloniti vratu prav do njihovih pet dol. (Tako je!)

Zato rečem, sem proti vsaki reakciji, proti vsakemu nazadnjaštvu, pa naj skuša tu ali tam zlesti na površje. Moja duša ne trpi nikakih verig.

Nikakor ne uvidevam, da obstoja vsa svobodomiselnost v geslu „lop po farjih“. Nasprotno, sodim, da so duhovniki lahko prav tako koristen stan v slovenskem narodu, kakor so njega ostali stanovi. (Tako je!) Zato me nikdar ne boste videli v onih vrstah, ki bi tolkle po duhovnikih zato, ker so duhovniki. Na kulturnem polju se poskusimo. Z intenzivnim kulturnim delom tekmujejo med seboj in vsako nazadnjaštvo mora izginiti samo po sebi.

Ali, vprašal bi kdo, če si naprednjak, zakaj pa hodiš v tekmo z „naprednjaki“? Odgovor bodi čisto kratek: ker je splošna sodba ta, da so oni najmanj sposobni voditi boj proti reakciji in naj se tudi imenuje ta reakcija klerikalizem. (Tako je!) Prosim vas, ti „naprednjaki“ so bili absolutni gospodarji cele dežele, meščani in kmet jim je bil pokoren. Bili so v polni moči, a vzlic temu niso znali svojega nasprotnika, ki ga imenujejo klerikalizem, niti v kali zadušiti, kaj li, da bi ga pripognili k tlom, ko jim je vzrastel čez glavo. Postojanko za postojanko so izgubili, z dežele se končno brez boja umikajo v mesta in tudi tu jih čaka polom. Ali more potemtakem še kdo zaupati takemu vojskovodji, ali more pod takim vodstvom še kdo upati na rešitev? Voliti jih zopet na prva mesta bi se reklo toliko kakor napraviti generala Stössla zopet za portarturskega poveljnika. (Živahno pritrdjevanje.) Napredna ideja je tu, lepa in vzvišena; da pa bo zmagovala, treba je drugačnih nositeljev, kakor so bili dosedanji. Boj ne gre proti napredni ideji, boj gre proti osebam, ki so to napredno idejo izkoriščali za se, s tem pa jo pripravili ob dobro njeno ime. In zato tudi kandidiram! (Prav je! Tako je!)

To torej je politična moja izpoved, da boste, častiti gospodje volileci, vedeli, koga volite. Da je resnična in brez diplomatskega zavijanja, v dokaz vam služi velikolaški ribniški okraj, kjer bijeta naša kandidata ljut boj proti kandidatom S. L. S., ki jo oficijelno podpira kranjska nemška stranka.

O nalogah, ki čakajo poslance v novoizvoljenem deželnem zboru vam je podal jasno sliko častiti gospod predgovornik.

Najtežje vprašanje, ki je bo rešiti, je pač; volilna reforma. Volilna reforma je bila neposredni povod nedelavnosti minulega deželnega zbora. Zdaj se je

LISTEK.

Oton Lah.

I.

Tista vila je gotovo najlepša v celem mestu — bela in čista kakor golobica, z vitkim stolpičkom na desni, stoji v smehu zelenih oken in balkonov. Za senčno in zračno verando se širi bogati vrt, poln rožnega grmovja in opojnih gredic, tik tja do lene, hinavsko kalne reke.

Estetski siromaki jo zavidajo lastniku.

Vsakdanji ljudje ugibajo mimogrede, da je morala stati precej tisočakov.

In berači so na njenih vratih s kredo načrtali skrivno znamenje, ki pomeni:

„Tu imajo hudega psa. In ničesar ne dajo, ne jesti in ne penarja.“

Lastnik vile je bil do nedavnih časov državni pravdnik Bernardi, lep mož, strogega lica, z lojalnimi uradniškimi brki in sila poštenih potez. Visok je bil in ravno je hodil; ženske so ga še vedno hvalile, dasi mu je segala pleša med sivimi sencem že visoko do temena. Govorile so, da je človek, poln moči, ki je mnogo živel, in so rade ugibale galantne skrivnosti bivših dni, skrite za njegovim resnobnim čelom.

Žena, ki mu je umrla na drugem porodu, je zapustila kopico tisočakov in dvoje sinov, Sašo in Maksima. S tisočaki, kolikor jih ni naložil v hranilnico, si je kupil vilo „Leda“, sinova je pa hotel vzgojiti, da kot vesten član odšteje človeški družbi dva rabna in vrla državljana.

Toda Maksim je umrl za davico, preden je dovršil prvo leto. Saša mu je ostal. Razvil se je, čil mladenič je bil sedaj in dika osme šole. Vsi profesorji so zatrdjevali očetu, da tiči v fantu velik talent, če ne celo ženij, in gospod Bernardi je bil nemalo ponosen na lepega in nadebudnega sina.

„Morda me življenje vsaj v njem ne bo prevaralo!“ je včasih govoril inženirju Lahu, ki je bil njegov prijatelj.

„Samo da te ne bi!“ je menil skeptik Lah.

„Ne bo me, ker me ne sme; ker nočem, da me prevara. Kar človek tako silno hoče, kakor hočem jaz srečo svojega sina, to se mora zgoditi. Iz nade se rodi želja, iz želje volja, iz volje možnost, iz možnosti pride pa resnica. Jaz verujem, da je slučaj pokoren takšni sugestiji. Človeške volje so biči in gonijo usodo pred seboj.“

„In če ni tako?“

Bernardi je prekrizal roke na prsih, kakor vselej, kadarkoli je imel na jeziku lepo in povdarka vredno besedo.

„Potem,“ je vzkliknil, „potem je mogoče, da se moje želje ne izpolne. Potem je mogoče, da Saša ne bo to, kar hočem, da bodi. Potem je mogoče, — ne, če je to mogoče, je mogoče vse: makar da se mi raztrga zemlja pod nogami. In rajši bi, če mi ni usojeno: rajši, preden spoznam, da...“

„Hm, veš,“ ga je nekoč prekinil Lah, „daj roko na srce in priznaj, da so tvoje besede zelo mladeniške. Hvala dneva pred večerom je puhla hvala; in vsa naša trudapolna skrb je preveč pogostoma le droben kamen, ki ga sune nesreča s samim svojim korakom v obcestni jarek, da more nadaljevati pot. Ampak razumem te, dobro te razumem.“

„Ti nisi oče,“ je dejal Bernardi prezirno.

„No, končno nisem niti državni pravdnik; toda razumem te, vendarle. Poslušaj: veruješ v neumrljivost duše?“

Bernardi se je začudil.

„Kakšen je pri tem vprašanju popravek neumrljive duše?“

„Povej, če veruješ.“

„Ne verujem. Česar ne moreš iztožiti in ne porabiti kot corpus delicti, kot pričo ali kot obtoženca, v to ne verujem. Škoda, da nisem pisatelj; to bi bila krasna snov: oče toži vraga za dušo hčere vlačuge! Hahaha!“ Državni pravdnik je v prešernem smehu obstal sredi salona.

obstruiralo s te, zdaj z one strani. Vse resno delo je počivalo, razvnete strasti niso pripustile niti misliti na veliko revščino, ki se v njej nahajajo deželne finance. (Tako je!)

Gotovo je, da pri sedanjem volilnem redu, ki je v svojem bistvu star že 47 let, ne more in ne sme obstati. Krivičen in kričeč je s svojimi privilegiji toliko bolj, ker je v državnozbornem volilnem redu zmagal princip, zmago načelo splošne, enake, tajne in direktne volilne pravice. Zmago tega načela v drugih zastopih znate za nekaj časa odgoditi, ali udušiti ga ne morete več. (Tako je!) Čisto gotovo je, da pride čas, in morda ni več daleč, ko se bo za deželni zbor in se bo tudi v ljubljanski občinski svet volilo na podlagi splošne in enake volilne pravice! (Živahno odobravanje.)

Za doseg take volilne reforme za deželni zbor se hočem — kakor tudi g. dr. Gregorič — boriti z vsemi dopustnimi sredstvi, in če bi za enkrat še ne prodrla ta zahteva, ampak se nam dala za sedaj le neka razširjena volilna pravica, n a š c e t e r u m c e n s e o b o v e d n o : **splošna in enaka volilna pravica tudi za deželni zbor!** (Tako je! Živio!)

Ne rabim tega klika v demagoške svrhe, ne da bi pomislil, ali je sploh mogoče doseči tako preosnovo. Vem dobro, da v sedanjih zbornici brez veleposestnikov tega ni mogoče izvršiti. Saj jim ni treba drugega, kakor oditi iz dvorane, zbornica ni več sklepna in vsako sklepanje o volilni reformi je nemogoče.

Gotovo pa je, da bomo reformo s splošno in enako volilno pravico prej dosegli, če izpremenimo sedanjih volilni red četudi le v eni točki ter razširimo volilno pravico na sloje, ki te volilne pravice doslej še niso imeli, kakor pa, če neizprosno jezdimo na tem: ali splošna in enaka volilna pravica, ali pa nič. (Tako je!) Kdor tako kriči, ta ni prijatelj take preosnove in kriči le, da bi udušil v sebi klic tajne svoje želje: nikari ničesar izpreminjati. (Resnica!) Kajti danes ve vsako politično dete, da nobenim potem za sedaj ne dosežemo splošne in enake volilne pravice, ker je danes vlada še ne mara. Da pa jo bo v doglednem času tudi vlada marala, zato vam jamčim. (Burno, viharno odobravanje.)

Brez dvoma je največja anomalija, najbolj kričeč anahronizem današnja kurija veleposestnikov. 83 volilcev ima pravico do 10 poslancev. Na kakšnem bodisi gospodarskem, bodisi socialnem temelju sloni ta pravica, mi je pri najboljši volji neumevno. Zato trdim, da si je tudi vlada prav dobro svesta, da je kurija kranjskega veleposestva nevzdržna; in drži jo samo zategadelj, ker je v tej kuriji danes še slučajno večina nemška. Da bi imeli Slovenci vedno v njej večino, prepričan sem, da bi se vlada kar nič ne pomisljala, odpraviti to kurijo ali pa razširiti volilno pravico v njej. (Tako je!)

Jaz pa se danes te kurije, tudi če začasno še ostane, nič več ne bojim. Pred 10 leti je stela ta kurija še skoro 120 volilcev, danes jih šteje 83. Veleposestvo, pribito na deželno desko, gineva od dne do dne kakor sneg pred žarki pomladanskega solnca. Naravno. Saj veleposestva niso drugega kakor velike kmetije. Kakor male, prav iz istih razlogov ne morejo uspevati velike kmetije. Veleposestvo ujeta samo sebe.

Potem pa je razlika med nemškimi in slovenskimi veleposestvi danes komaj še deset. Tu je hvaležno polje; tu zastavimo svoje delo: naši magnati namesto, da kupujejo grajsčine po vsenemškem Stajerskem in bogve kje, naj jih pokupijo raje na Kranjskem. (Odobravanje!) Ako pa smo Slovenci enkrat v tej kuriji, potem lahko še njo naredimo, kar hočemo, zlasti če bo na vseh straneh še tako silno globoka želja po splošni in enaki volilni pravici.

Toda velika neodkritosrčnost tiči v boju sedaj vladajočih strank proti veleposestvu; zlasti je ta neodkritosrčnost na strani narodno-napredne stranke. Deset let so bili zvezani z njimi, tesno zvezani, ne samo platonično, ali je takrat kdo poskušal predručati to kurijo veleposestnikov? In so se li takrat razni „veliki“ Sokoli ženirali nemških glasov ne samo pri raznih glasovanjih, ampak tudi pri volitvah? In še danes bi bili za to kurijo, ako bi Nemci hoteli biti na njihovi strani. (Res je! Tako je!)

In tu pri tej točki zastavljam glavni dementi svojega govora, dementi na podtikanja in laži, ki so kot take sicer prozorne, ki pa vendar utegnejo premotiti koga, da bi jim verjel. **Proglasam slovesno kot neresnico, da sem za te volitve sploh s kakim dogovorom vezan bodisi na S. L. S., bodisi na Nemce!** (Odobravanje!) Mislim, da ta izjava moza zadostuje vsakemu možu. (Pritrjevanje!) Zadostuje naj tudi bratom Sokolom, ki jih „Slov. Narod“ tako frivolno hujska proti meni. Ravno s tem, da pošiljajo Sokolstvo v boj proti moji kandidaturi, kažejo, kako malo jim je na tako srčnih zadevah naroda slovenskega, kakor je Sokolstvo. Igrajo vabanque; vloga pa jim je narod slovenski! (Tako je!)

Zato bodi odkrito in javno povedano, da ob volitvi računam ravno na najnaprednejše glasove, na glasove onih, katerim današnja brezplodna in za našo narodno stvar skrajno škodljiva slovenska politika že preseda, na glasove vseh onih, ki še niso izgubili upanja na boljšo

dobo v zgodovini slovenskega naroda, na dobo kulturnega in gospodarskega napredka, na novo dobo dela, ki naj nadomesti sedanjo dobo strankarskih preprirov in bratomornih bojev. (Odobravanje.)

Prav taka neodkritosrčnost, kakor v boju proti privilegijem veleposestva, je tudi v klicu po splošni in enaki volilni pravici. No, S. L. S. verujem, da si odkrito želi take reforme, četudi samo zategadelj, da pridobi veliko večino v deželnem zboru. Matadorjem v narodno-napredni stranki pa na odkritosrčnost te njihove želje ne verujem.

Saj ni še daleč čas, ko je njihovo glavno glasilo z odurno ošabnostjo se obračalo proti takemu razširjenju volilne pravice; ni še daleč čas, ko je eden izmed voditeljev z navno odločnostjo izjavil: mi smo buržoaziji. In ni niti 14 dni temu, ko je „Slov. Narod“ dokazoval, da plačujejo mesta $\frac{3}{4}$ vseh doklad k direktnim davkom, ostala dežela pa le $\frac{1}{4}$. Ravno isto glasilo je pa dokazovalo potem, ko so ga razmere bile prisilile ugrizniti v kisljabolko ter priporočati splošno in enako volilno pravico za državni zbor, da direktni davki pri podelitvi volilne pravice ne odločujejo, ampak indirektni, ki jih plačuje vse ljudstvo, da odločuje krvni davek itd. Danes zopet, ko gre za resnično razširjenje volilne pravice, reklamuje zase privilegij iz direktnih davkov. Ali je to dosledno?

V isti sapi kliče: nič razširjenja volilne pravice, ampak splošno in enako volilno pravico. Ali so gospodje premislili, koliko poslancev dobe mesta ob splošni in enaki volilni pravici? Kranjska dežela šteje blizu 500.000 prebivalcev. Ako računimo pri splošni in enaki volilni pravici na vsakih 10.000 enega poslanca, dobimo 50 poslancev. Od teh 50 poslancev jih pride na mesta, ki štejejo skupaj 80.000 prebivalcev, osem poslancev, na kmetičke občine pa 42 poslancev. To bo prinesla splošna in enaka volilna pravica tem vnetim boriteljem za splošno in enako volilno pravico. Ali naj jim torej verujemo, da jim je res kaj na tem, če se nasprotno krčevito upirajo vsakemu razširjenju volilne pravice. Ne za splošno in enako volilno pravico, ne za ljudske pravice, za svoje privilegije jim je! (Tako je! Res je!)

Tako torej stoji z volilno reformo v našem deželnem zboru. Stvar je presojati trezno ter izbiti iz nje, kolikor je ob danih razmerah največ mogoče, varuje narodno svoje pravo in povdarja socialno pravičnost. (Odobravanje.)

Gospodje volilci, čuli ste odkrite moje besede. Prokleta ošabnost — bodo dejali nasprotniki. Ne ošabnost, ampak velika samozavest govori iz mene, samozavest, ki jo narekuje zdrava glava, krepka dlau in pa veselje do dela. Le brezdjelje dela človeka malodušnega, in pa bližina propasti. Malodušnež in strahopetec si potem pomaga z lažmi in obrekovanjem, s kamnom izza plotu in z blatom. Meni takega orožja ni treba, zato niste čuli niti imena mojih protikandidatov iz mojih ust.

Svoje delo pa stavljam v vašo službo. (Dolgotrajno, burno odobravanje.)

Politični pregled.

Iz proračunskega odseka.

Iz Dunaja se nam poroča, da se bode dnevni red v proračunskem odseku z ozirom na obstoječe deželnozbornske velitve nekoliko spremenil. Bati se je namreč, da ne bi razprave o gotovih točkah justičnega in naučnega proračuna neugodno vplivale na deželnozbornske volitve in se je radi tega sklenilo, to točko toliko časa zapostaviti, dokler se volitve ne izvršijo.

Italijansko vseučilišče.

Pred nekaj dnevi šele izrazil se je naučni minister Marchet, da je vprašanje drugega češkega, maloruskega slovenskega in italijanskega vseučilišča godno za rešitev in naša vlada je tudi takoj to storila potrebne korake, da uresniči eden del tega vprašanja. Korak pa, katerega je storila v tej zadevi naša skrbna vlada, krasno označuje pravcoljubnost Avstrije do njenih narodov. Pričakovalo bi se, da pride prvi na vrsto narod, ki je največji po številu, to je maloruski, potem slovenski in na zadnje maloštevilni italijanski, toda pri nas je ravno narobe. Najprej se mora zadovoljiti Italijane, potem pride šele vrsta na ponižne Slovence.

Italijansko vseučilišče — v prvi vrsti pravna fakulteta — je torej Italijanom zagotovljena, gre se samo za kraj, kamor naj ga postavijo. Lahki zahtevajo solidarno Trst, vlada pa se je odločila za — Dunaj!

Iz Srbije.

V petkovi seji srbske skupščine odgovoril je minister narodnega gospodarstva na vprašanje glede trgovinske pogodbe, da je dobila vlada iz Dunaja obvestilo, da je trgovinska pogodba z Avstro-Ogrsko sklenjena. Nato se je začela budgetna razprava.

Rusko-kitajski spor.

Rusko-vzhodnokitajska železniška družba zahteva v smislu pogodbe iz l. 1896. od kitajske vlade, da se ji poveri policija in uprava v mandžurskem mestu Karbinu. Kitajska vlada pa noče ugoditi tej zahtevi, češ, da je imenovana železniška družba trgovsko podjetje. Tozadevna pogodba podpisala se je svoječasno samo v francoskem

besedilu, ki se pa od kitajskega nekoliko razlikuje. Kako stališče bodo zavzele tuje vevlasti, je še negotovo.

Rusko-perzijski spor.

Kakor poročajo angleški listi iz Teherana, je prekoračil oddelek, obstoječ iz treh častnikov in 27 kozakov z dvema brzostrelnima topovoma rusko-perzijsko mejo na poti iz Astarah v Ardebil, ne oziraje se na protest carinskih uradnikov.

Rusija in Turčija.

Glede zadnjih poročil iz Kavkaza, da mobilizira Rusija štiri armadne kore, katere misli poslati na rusko-turško mejo, kakor tudi glede mobilizacije ruskega črnomorskega brodovja poročajo berlinski listi, da so vsa ta poročila izmišljena oziroma pretirana. Na noben način pa se ni bati vojske med Rusijo in Turčijo, kajti slednja bi bi bila Rusijo zapletla v vojsko lahko v času revolucije oziroma rusko-japonske vojske. Pač pa se sklepa iz teh mobilizacij, da hoče Rusija na ta način pritiskati na sultana in ga odvrti od nadaljnjih koncesij Avstro-Ogrski.

Glede projektiranih železnic v Macedoniji zavzema baje Turška vlada stališče, da so iste le koristne Turčiji in bode podpirala tako avstrijski načrt sandžaške kakor tudi ruski načrt donavsko s avstrijske železnice. Kar se tiče zadnje proge, je Rusija z ozirom na 29. odstavek berlinskega dogovora, kateri jamči Avstro-Ogrski gotove pravice v Črni gori, svoj projekt v toliko predručila, da se proga iz Badujevaca ob Donavi ne bo končala v kakem črnogorskem pristanišču, ampak v albanskem pristanu San Giovanni di Medua.

Brzjavna in telefonska poročila.

Bivši finančni minister pl. Plener umrl.

Dunaj 17. februarja. Danes je umrl bivši finančni minister pl. Plener, star 98 let.

Krona popušča?

Došlo ob 2. uri popolnoči.

Dunaj 18. februarja. Danes bo seja vojnega odseka avstrijske delegacije. Vojni minister je izjavil, da bi krona glede vojnih koncesij Madjarom sedaj že odnehala, dočim le prej stala na tem stališču, da mora biti prej uvedena splošna volilna pravica na Ogrskem.

Avstrijska delegacija in vojne koncesije Ogrom.

Dunaj 17. Danes je imel vojni odsek avstrijske delegacije sejo o vojnem proračunu. Delegat Klofač je vprašal, ali se vrše glede armadnih koncesij z ogrsko vlado kaka pogajanja. Vojni minister je odgovoril, da nima časa, da bi napačne vesti o tem sproti dementiral. Del. Staneč je vprašal glede armadnega in poveljnega jezika. Vojni minister je odgovoril, da o ogrskem poveljnem jeziku ne more biti niti govora, ravno tako pa tudi ne o hrvatskem. Armadni jezik mora ostati nemški.

Za češčino pri sodiščih.

Heb 17. februarja. Okrožno sodišče je odločilo, da se mora pri tukajšnjem okrajnem sodišču vlagati nemške vloge.

Samomori pri vojaki.

Černovice 17. februarja. Tukaj se je ustrelil huzar Schuld zaradi šikan svojih predstojnikov. To je že četrti samomor v tem polku v zadnjem času.

Diktator na begu.

Genova 17. februarja. Bivši portugalski diktator Franco je s svojo soprogo odpotoval v San Margerita.

Krvoprolitje na Ogrskem.

Budimpešta 17. februarja. Med najemniki neke gozdne parcele v Ozika-Gyimes-Kosep je nastal prepir. Udeležniki so se stekli, nakar so posredovali orožniki, ki so dvakrat streljali. Dve osebi ste mrtvi, pet težko ranjenih.

Zagovornik sleparjev zblaznel.

Berolin 17. februarja. Zagovornik proslulega sleparja Friedberga je zblaznel.

Ponesrečeni mornarji.

Rim 17. februarja. Trije mornarji so se na ladjici vozili po morju. Nastal je velik vihar, ki je ladjico prevrnil. Dva mornarja sta utonila, enega so rešili.

Dnevne vesti.

— Dr. Tavčar, deželni odbornik in pravni zastopnik dežele obenem. Dr. Tavčar, sedaj kandidat za deželni zbor v ljubljanskem mestu, je imel v dež. odboru vseh svoje zveze z Nemci odločilno besedo. Kot deželni odbornik je imel 4000 K na leto za to, da ga ni bilo najti skoro nikoli v dež. dvorcu, ali pa morda za to, da se je norčeval iz tistih, ki so prihajali k njemu kot dež. odborniku, če so ga slučajno našli. Svojo moč po milosti veleposestva pa je kot „nesebičen“ (?) politik uporabil tudi za to, da je imel poleg 4000 K še druge velike postranske dohodke od dežele Kranjske. Dr. Tavčar je bil deželni odbornik in pravni zastopnik dežele Kranjske obenem. Kot deželni odbornik je odločal, v kateri zadevi naj se nastopi tožna pot ali naj se izzove pravda, kot pravni zastopnik pa je tako povzročeno pravdo vodil. Tako je bil stranka in odvetnik obenem, seveda ne stranka, ki bi nosila sama nevarnost stroškov ob izgubljeni pravdi, nego riziko stroškov

zadeval je dež. blagajno. Dežela je za Tavčarjevega odbor- ništva imela dosti pravd, med njimi tudi z arhitektom, ki je napravil načrte za dež. dvorec, in ekspanzariji niso bili majhni; o manjših nepotrebnih in malenkostnih zadevah niti ne govorimo. Tak sistem, ko dela javni mandatar za privatno pisarno, je treba zlomiti. To je nezdravo ozračje, ki kliče po vetru, da ga očisti! Da pa pade sistem, treba je, da padejo osebe, ki ga vzdržujejo. Čas je!

— **Dr. Tavčar proti Schwarzu.** Na nedeljskem shodu spravi se je dr. Tavčar tudi nad deželnega pred- sednika Schwarza. Toda, če bi kdo mislil, da mu je za- meril v prvi vrsti njegovo germanizatorično delo, bi se jako motil. Zameril mu je najbolj, da stoji vedno na strani „Slovenske Ljudske Stranke“, posebno pa, da je izbral za drugo volišče hotel „Union“, čegar prag dr. Tavčar le z naj- večjim gnusom prestopi. Dr. Tavčar, ki sicer vedno za- haja v nemško-židovske lokale, zgubi grozno na časti, če prestopi prag največjega in najboljšega slovenskega hotela. To je njegova narodnost! Iz vseh napadov na predsednika Schwarza je gledala na vseh koncih in krajih gola zavist, češ, vse bi se še potrpelo, samo da bi šel z nami, da bi protežiral mojo kliko, potem bi se mogoče tudi od nas dobila tu pa tam kaka majhna koncesija ali kaj enakega, saj nas vendar poznate iz časov, ko je bila vlada na naši strani, da nismo umazani in da znamo ceniti pomoč proti tem prokletim klerikalcem! Ta zavist gledala je iz napa- dov, in dr. Tavčar bi se zopet, kakor je to že storil, rad zvezal z Nemci, samo če bi hoteli. Saj ga poznamo!

— **„Star sokolski brat“ dr. Tavčar na kolenih pred baronom Schwarzem.** Dr. Tavčar je včasih zelo humorističen človek. Posebno takrat je ta mož humorističen, kadar govori za kako stvar — stori pa ravno nasprotno. Na shodu v nedeljo je silno gromel proti baronu Schwarzu. Mi, ki dr. Tavčarja dobro poznamo, na to gromenje nismo dali dosti. In res. Včeraj zvečer nam je prišel sporočiti somišljenik, da je videl dr. Tavčarja in njegovo gospo soprogo, katera sta se podala v vladno palaco k baronu Schwarzu, očitno častit mu na baronstvu! Dr. Tavčar bo sedaj seve molčal. Originalen mož je ta dr. Tavčar. Najprej psuje na shodu nenavzočega barona Schwarza, kateremu pa hodi poklone delat! Res Tavčarjevim govoran- cam je treba pripisovati mnogo resnosti.

— **Na shodu narodno-napredne stranke v nedeljo** obljubil je dr. Tavčar, da ostane isti kakor je bil dosedaj, in da smatra to za najvažnejše. Toraj, če bo izvoljen, za- stopal bo narodno-napredno stranko tako sijajno, tako „uspešno“, kakor jo je dosedaj! Saj je pokazal že takrat, ko je imel vso moč v rokah, kako razume on boj za na- predno idejo, kako razume on boj proti reakciji. Njegova politika je pripravila narodno-napredno stranko stranko ob vso moč, zmanjševala je njene vrsti od dne do dne, za- igrala postojanko za postojanko, spravila jo je ob dobro ime. Političen boj je ravno s Tavčarjem in njegovim „Slo- venskim Narodom“ do skrajnosti posurovel, nehal je biti boj za načela, opustil se je boj za naprednost, temveč upeljal se je boj proti neljubim osebam, proti vsem onim, ki so bili nekoliko drugega mnenja, kakor prevzi- šenost dr. Tavčar, vnel se je boj proti vsem onim, ki so zahtevali pošteno in pošteno delo namesto bahavega vpitja in zaničljivega preziranja nasprotnikov. Njegova po- litika uvedla je pri nas gospodarski boj na uničenje med Slovenci samimi: njegova politika se ni prav nič sramovala najožje zveze z Nemci, če se je šlo za uničenje ali oškodovanje Slovence drugega političnega miš- ljenja. V vsem tem hoče ostati Tavčar isti, pozabil je pa pri tem, da nima pred seboj več njemu slepo udanih volilcev; pozabil je, da so se njegovi nekdanji najbolj nav- dušeni pristaši pač poučili iz porazov in neuspehov, ka- teri so doleteli „narodno-napredno“ stranko zaradi njenih kratkovidnih in nesposobnih voditeljev.

— **Slovensko sokolstvo in pa njega glasilo** je kompetentno umešavati se v politično razmerje njega sta- roste dr. Ravniharja, nikakor pa ne „Slovenski Narod“, ki sunta „Sokole“ in sokolska društva proti njemu ter jih hoče s silo privezati v liberalnem taboru, kakor da niso sami dovolj pametni in presodni. Skrajna nesramnost je, da očita ta list izkoriščanje sokolstva dr. Ravniharju, ko ga sam tako izkorišča, da to že vsak razsoden človek vidi. Kdor ni liberalec, je klerikalec, vpije in laja nad Sokoli, da je že ves zagrljen. Slovensko sokolstvo in njega „Zveza“ je poklicana obsoditi dr. Ravniharja, in mu vrata pokazati, če se bode proti njej zagrešil, in „Narod“ bi rad, da bi se to zgodilo, in sicer sedaj, ko je volilni boj, da bi potem imel „Sokola“ kot sredstvo za pobijanje dr. Ravniharja, ko nastopa kot samostojni, neodvisni kan- didat-svobodomislec za deželni zbor. Kajpada! Le počasi, ti brihtna buča; saj si že večkrat hotela spraviti „Sokole“ in sokolsko zvezo v Malovrhovo torbo, pa se ti ni posre- čilo, dr. Ravniharja si blatila in dobila si jih po butici, da imaš še danes rog na njej, ki ga vsak vidi. „Slovenski Narod“, roko proč od „Sokola“!!

— **Na disciplino** se zanašajo sedaj liberalci. Posebno, ko so uvideli, da ima dr. Triller tako malo šans, da bo izvoljen. Proti dr. Ravniharju ne vedo nič tehtnega po- vedati, ker so sami najbolj prepričani, da je boljši na-

prednjak in boljši Slovenec, kakor oni sami. Dr. Triller pa se je že tolikokrat blamiral in umazal, posebno pa s Proftovo afero, da naj ga sedaj le disciplina še reši. O dr. Tavčarju sicer niso tako pesimistični. No, pa upamo in smo prepričani, da ljubljanski naprednjaki ne bodo tako malo razsodni, da bi ne vedeli, katerega naj volijo. „Slovenski Narod“ in njegov štab seveda misli, da če bi postavil za kandidate metlo ali uredniški koš „Narodne tiskarne“, bi morali volilci tudi to voliti radi — discipline. Ste pač vsi enaki, liberalci in klerikalci.

— **Triller kandidira**, meneč menda, da je Ljubljana nekaka razširjena gostilna „pri Roži“. Misel je res dobra, samo izvesti jo je treba. Če bi kandidiral dr. Triller za ju- naka kakega francoskega romana, privoščili bi mu izvolitev iz srca, čeprav bi se mu končno poznalo, odkod je mož doma. Ali je za deželnega poslanca dr. Triller! Prokleta revščina mora vladati — ne v liberalni stranki — (po- znamo ondi še vedno dovolj sposobnih in res vse časti vrednih mož), ampak v Tavčarjevi klikki, da morajo po- stavljati kot kandidata tako občepriljubljenega moža, takih duševnih vrlin, take narodne preteklosti, kakor je Proftov prijatelj dr. Triller. Upamo, da celo principijelni liberalci ne preneso več Tavčarjeve komande in morečega njegovega pritiska, in da se mu to pot ne udajo. Z jednim v hiral- nico, ker je prestar, z drugim na letovišče, ker je preslab! Če pa liberalci volijo take ljudi, kot sta dr. Tavčar in dr. Triller, potem ne more biti več dvoma, kako stoji z njo. Povej mi, kdo Te reprezentuje, in jaz Ti povem, kdo si! In žalostno bi bilo to za liberalce!

— **Deželnozborska volilna reforma ali dr. Triller klerikalec.** To je za naše liberalce nekaj, za kar sami ne vedo, kam bi se djali s tem. V istem dušku, ko „Narod“ pri- naša dr. Trillerjev govor z nedeljskega shoda, se obenem tudi zaletava v dr. Ravniharja glede njegove izjave z ozi- rom na volino reformo. Seveda je to zopet vse lepo zavito, izkvarjeno, kajti dr. Ravnihar se ni, kar lahko priča celi sobotni shod, nikdar izjavil za tisto volilno reformo, katero je sestavila kleri- kalno-nemška zveza, kakor trdi lažnjivi „Na- rodov“ poročevalec. Na drugem mestu priobčujemo do- slovno izjavo dr. Ravniharjevo, ter samo prosimo, da se ž njo primerja sledeča, po „Narodu“ povzeta dr. Triller- jeva izjava: „Tretja točka mojega neizprosnega načelnega naziranja pa bi bila ta, da bi — dokler se tako rekoč ne da doseči proporcionalni si- stem — deloval z vso silo nato, da doseže kar najizdatnejše zastopstvo tudi onidel prebival- stva, ki nosi dosihdoble bremena de- želnih potrebščin, ne da bi imel tudi pravico posegati v deželno gospodar- stvo!“ Kaj je to drugega kakor priznanje, da se splošna in enaka volilna reforma ne da sedaj doseči in da se dr. Triller zadovoljuje s čim najobsežnejšim razšir- jenjem, ki se da doseči. Ker je pa to isto, kakor pa dr. Ravniharjeva izjava, in če je dr. Ravnihar zato klerikalec, je klerikalec tudi dr. Triller, quod erat demonstrandum!

— **Še nekoliko Kokalja.** Naši liberalni bratci so res vredni zlatega denarja, bog jim daj dobro. Lažejo pač kakor bi pes tekli, in ko se enkrat zlažejo, potem ute- meljujejo svojo laž z drugo novo lažjo. Tako n. pr. pre- vzvišeni predsednik nedeljskega Tavčarjevega shoda. Ko je prišel na dan z lažjo o dr. Ravniharjevi izjavi v zadevi ravnopravnosti vseh narodov in se mu je to očitalo, je hitro popravil v svoji, v „Narodu“ izišli govoranci oni pasus, da bi se vsaj nekoliko prilegal dr. Ravniharjevim besedam, pa je zopet spustil v svet novo laž. Ravno tako zavite in izkrivljene so njegove besede glede onih „hajl“- klicev, katerih ni čul živ krst, pač pa dr. Kokalj, ki ga ni bilo na shodu. V „Narodu“ beremo, da se je dr. Rav- niharju ironično klicalo „heil“, dočim je dr. Kokalj to povedal v onem zmislu, kakor smo že poročali v našem listu. Laž za lažjo, to je pač najboljša oznaka teteka-klike. No, pa nič ne de, tak kokoljev plevel se bo sčasoma prav temeljito izplel iz naše slovenske njive!

— **Dr. Šusteršič** je v ponedeljek na volilnem shodu S. G. S. slovesno izjavil, da ni zveze z Nemci. Burno ploskanje zbranih zaupnikov je pokazalo, koliko narodne misli in poštenosti je med pristaši S. L. S. In vendar zveza z Nemci obstoja. Dokaz za to so ure in ure traja- joče konference dr. Šusteršiča z dr. Egerjem, dokaz je kandidatura notoričnega nemškega pristaša okrajnega gla- varja pl. Detele, dokaz je izjava Kočevcev, da bodo pod- pirali Bartola in Jakliča, dokaz je popolno mol- čanje „Slovenca“ k zadnjim sodnim imenovanjem na Štajerskem, pri katerih je vendar zadeta tudi „Kmečka zveza“, zaveznica S. L. S.! Dokazov bi lahko našli še več. Kako je mogel potem dr. Šusteršič tako samozavestno izjaviti, da ni zveze z Nemci? Zelo lahko! Njegovi pristaši mu še slepo ver- jamejo in v svoji zaslepljenosti ne razumejo glasnega govora dejstev. Edini tisti pa, ki vedo za zvezo, namreč Nemci, imajo od nje toliko koristi, da je ne izdajo, kakor tudi zveze z napredno stranko niso izdali, dokler se ni razbila. Zdi se nam, da se od cele S. L. S. edini dr. Šusteršič pogaja z Nemci in je pri tem tako previden, da

se vsako pismo, ki pride od dr. Egerja, mora Šusteršiču osebno izročiti! Čemu bi tudi trebalo S. L. S. zveze z Nemci? Stranka ima s svojo organizacijo neomejeno moč v deželi. To politično moč mora vlada upoštevati in strankine zahteve izvrševati brez ozira na peščico Nemcev. Zveze z Nemci torej ne potre- buje S. L. S., pač pa dr. Šusteršič za svoje samopašne nameně. Dr. Šusteršič upa na resortno ministrstvo in ve, da Nemci njega kot Slovence in zlasti napredni Nemci njega kot klerikalea ne bi trpeli na ministrskem stolu — zato si je treba Nemce zavezati na se s tem, da se jim pomaga do moči na Kranjskem, kjer se Nemci čutijo slabe in si žele moči, kakor nikjer drugod. Tega dr. Šusteršiča, ki se z Nemci veže, pa Nemci ne bodo pobijali kot ministra! Da pri tem S. L. S. riskira svoj obstoj — kajti prepričani smo, da mora stranka trpeti škodo, če se izve, kako je njen vodja dr. Šusteršič narodno in gospodarsko oškodoval ljudstvo — kaj je dr. Šusteršiču zato? On je že prerezal vse vezi, ki ga vežejo na slovensko ljudstvo, odselil se je s svojo rodbino od nas na Dunaj, svojega sina vzgaja v Kalksburgu v istem zavodu kakor baron Schwarz. Dr. Šusteršič se je torej pravočasno spravil na varno. Kaj je njemu zato, če stranko in z njo vse slovensko ljudstvo doleti velikanski polom, če le on doseže svoje osebne namene?!

— **Volilna reforma za deželni zbor** je danes točka, okrog katere se vrte vsa druga vprašanja bodočega de- želnega zbora. Naša stranka stoji, kakor smo že tolikokrat poudarjali, odločno na stališču splošne in enake volilne pravice, in to je tudi poudarjal na sobotnem shodu kandi- dat g. dr. Vladimir Ravnihar. Prepričani smo pa, da je ta naša zahteva za sedaj nedosegljiva, ker jo Nemci za- prečijo lahko že z izhodom iz zbornice. Zato nam je dobro došlo vsaj za začetek čim največje razširjenje volilne pra- vice, ali s tem nikakor ne odstopamo od svoje kardinalne zahteve po odpravi privilegijev in predvsem uresničenju deželnozborskega volilnega reda na podlagi splošne in enake volilne pra- vice. Z vsemi svojimi močmi bomo delali na to, da se ta naša zahteva čim prej uresniči.

— **Imenovanje.** Mlekarski potovalni učitelj kmetijske družbe kranjske Jakob Legvart je nameščen kot mle- karski konzulent za Kranjsko in dodeljen v službovanje dež. vladi v Ljubljani.

— **Ogenj.** Včeraj popoldne je gorelo v skladiščih Kranjske stavbinske družbe v Ljubljani. Ogenj je povzročil električni kratki stik. Ognjegasci so pod vodstvom g. L. Štrielja ogenj hitro pogasili in preprečili velik požar. Škode je par sto kron.

— **Za slovenske srednje šole** se borimo že več desetletij. A kaj smo dosegli, oziroma kaj so doslej do- segli v tem oziru naši slovenski poslanci? Na Kranjskem nižje gimnazije slovenske (kjer se pa nemščina in grščina še vedno poučuje v nemškem jeziku), na Štajerskem v Celju in Mariboru slovenske gimnazijske vzporednice, kjer se pa uče samo štirje predmeti slovensko, na Primorskem in na Koroškem pa nič. Kar se tiče realk, pa sploh ni- mamo nobene državne slovenske. Tam se morajo slovenski dijaki že v prvem razredu vse nemško učiti. Raditega jih tudi toliko propade in ne samo manj nadarjeni, ampak tudi veliko jako dobro nadarjenih dijakov. Kajti učiti se predmeta v tujem, nerazumljivem jeziku, tega ne prenese vsak. In če se tudi slovenski dijak prerine z velikim tru- dom in naporom skozi vse nemške razrede do mature, ga prekaša nemški sošolec, ako tudi ne v duševnem, pa vsaj v telesnem oziru. Slovenski dijak porabi dvakrat toliko časa za učenje, prej ko se privadi nemščini. Ne uči se samo predmeta, ampak učiti se mora tudi jezika. Ne pre- ostaja mu tedaj prav nič prostega časa, da bi tudi svojega telesa ne uril in utrdil. Nemški dijak si krepiča svoje telo, telovadi, posveti se lahko raznim športom, kakor drsanju, sankanju, hodi na sprehod in na gore, da se navzije sve- žega zraka, ki mu širi prsa in utrdi mišice. Slovenski dijak pa tiči med tem pri svojih knjigah, in se trudi in muči, da doseže isto, kar njegov srečnejši sošolec. Telo mu postane slabotno in to vpliva tu slabo na duh. Kajti že vedno je bilo znano, da le v zdravem telesu prebiva zdrava duša, kaka krivica se godi torej slovenskim dijakom. In ako tega ne vpoštevata vlada, vpoštevajto vsaj vi, slo- venski starši, ki imate svoje sinove v takih šolah. Če drug ne odpomore našemu zlu, dvignite vsi svoj glas za svoje sinove in zahtevajte enodušno slovenskih šol. In če jih ne dobimo zlepa, pa jih izsilimo zgrda. Poglejte v Prusijo, kjer zatirajo Nemci v toliki meri poljski jezik, da niti v ljudski šoli ne sliši poljski otrok niti krščanski nauk v svojem materinskem jeziku. A starši in otroci so se skupno upirali temu tiranstvu in otroci niso nemški odgovarjali, ampak poljski. Slovenski starši, alinimate toliko narodnega ponosa in tolike sile v sebi, da bivi isto storili, da bitudiviučili svoje otroke ponosa in zavesti, da bi jih navduševali za svoj slovenski jezik, katerega bi si sami priborili v vseh šolah slovenski

domovini z vašo pomočjo! Nove sile bodo vzrastle v zdravih telesih, hvaležni vam bodo vnuki, da ste jim priborili trdno, nepremagljivo stališče v svoji domovini. In na naši zemlji bo gospodar naš rod!

— **Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani.** V službo se sprejme: — poslovođa manufakturne stroke, 3 poslovođji mešane stroke, 2 knjigovodja in korespondenta za Ljubljano, 2 knjigovodja in korespondenta za deželo, 2 potnika, 1 kontorist, 5 pomočniki mešane stroke, 3 pomočniki špecerijske in delikatesne stroke, 3 pomočniki železninarske stroke, 1 kontoristinja z daljšo prakso, 1 blagajničar, stara moč, 4 prodajalke, 5 učencev. — **Službe iščejo:** 3 kontoristi, 1 knjigovodja, 1 potnik, 14 pomočnikov mešane stroke, 5 pomočnikov špecerijske stroke, 3 pomočniki manufakturne stroke, 2 pomočnika železninarske stroke, 2 pomočnika modne in galanterijske stroke, 14 kontoristinj, 6 blagajničark, 4 prodajalke.

— **Zveza kovinskih delavcev v Ljubljani** priredi v soboto, dne 22. svečana 1908 v gostilniških prostorih g. Vetrca (Pocka), Florijanske ulice št. 6, predpustno veselico pod naslovom: „Ena noč v železni deželi“ z bogatim sporedom. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 40 vin.

— **O volilnih shodih v ribniškem okraju** poroča tudi „Slovenec“, seveda po svoje. Mi smo že priobčili poročila o nekaterih teh shodih, resnična, stvarna poročila, in ne bomo dosti odgovarjali na „Slovenčeva“ zavijanja, saj vemo, da prihajajo edino-le iz zavisti, dase ti shodi našima kandidatom tako dobro obnesejo, da so volilci s programom naših kandidatov jako zadovoljni, in da naša stvar pridobiva vedno več pristašev. Vsak pametno misleč človek se bo samo posmejal na vso „Slovenčev“ pisarijo, in naj še tako piše o potovanju „ljudske volje“, kakor zasmehljivo imenuje gospoda kandidata Rusa. Dobra stvar se sama hvali, a taka prismođarija kakor se bere v „Slovenecu“, ji ne more niti najmanj škodovati, pač pa le samo koristiti. Le tako naprej, naša kandidata sta prav hvaležna za tako podporo pri agitaciji!

— **Iz Domžal.** V petek popoldne so nekateri otroci, ko so nabirali suhljad v gozdu Šumberk pri Domžalah našli kakih 400 korakov od mostu, kateri je čez Bistrico na okrajni cesti, katera vodi skozi Domžale v Ihan, okostnjak kateri je bil že zelo razpaden. Po obleki in po črevljih so ga spoznali za Alojzija Cunder iz Spodnjih Domžal, kateri je pred 4 leti obstrelil svojega očeta in mačeho, potem pa pobegnil in nobeden ni vedel kam.

— **Požar na Česnjici v Bohinju.** Dne 13. februarja je nastal ob polu desetih zvečer ogenj na županovem hlevu, ki se je z grozovito naglico začel širiti po bližnjih poslopih. Le hitri pomoči sosedov in drugih ljudi, ki so hiteli donášati vodo in gasiti, ter obema požarnima brigadama iz Srednje vasi in Bistrice, ki sta naglo prihiteli na pomoč, se je zahvaliti, da ni več pogorelo nego štiri poslopja. Pogorelo je sledeče: županova hiša in hlev, Štefanov hlev s hišo in Starčevu poslopje. Vnemala so se že tudi okoli stoječa poslopja, a neumorno delujoči sosedje so hiteli polivati razbeljene strehe in so s tem odvrnili še večjo nesrečo, zakaj hiše so tam kar na kupu. Škoda je zelo velika — zavarovalnina pa neznatna.

— **Smrt v vodnjaku.** V Sežani so dne 13. februarja našli v vodnjaku na vrtu g. Galatija mrtvo truplo čevljarja Frica Tončiča. Siromaku se je zmešalo v glavi in si je v tem stanju končal življenje. Bolehal je kake tri dni in je le na pol oblečen utekel iz postelje, da ga ni bilo možno več najti, da bi ga bili spravili na dom ali pa odvedli v bolnišnico.

— **Električna železnica Matulje-Volosko-Opatija Ika-Lovran.** Ta železnica je pričela voziti z 9. februarjem

od Voloske do Lovrana, a 15. februarja tudi iz Matulj do Voloske. S tem je vožnja na celi progi javnemu prometu odprta. Čez tri leta se je delalo na tej železnici in ravno toliko časa je bila državna cesta razkopana, kakor da bi krti po njej rili. Sedaj je konec tudi tega in državna cesta, da ne bi bila slučajno državna, bi imela sedaj jako lepo lice. Kar se pa tiče prometa na tej železnici, je pa dosedaj jako živahen, pos-bao na progi Opatija-Lovran. Četudi so cene jako visoke, namreč 40 v za tja in ravno toliko za nazaj, katere cene se pa bodo, kakor se iz zanesljivega vira doznaje, v najkrajšem času znižale. Jezikovno vprašanje tudi ni na pravem mestu, ker se bode pa to mirnim potom poravnalo, kakor se sliši, bomo za sedaj o tem še molčali

* **Soprog, ki ima 100 žena.** Na Angleškem so zaprli v Alberodenu nekega Artura Hyne, o katerem se je vedelo, da ima celo stotino žena. Hyne je nemški jud. Postave je visoke, lepe vnanjosti, ima črne lase ter energičen izraz v licu. Vse svoje fizične prednosti je znal prav dobro uporabljati. Prišel je s pomočjo teh do denarja in žen; le malokatera je bila toliko energična, da je ni preslepila njegova lepa vnanjost in lažnjive obljube. Njegova metoda v tem oziru je bila enostavna. Po časopisih je obelodanil ženitbene oglase. Ko so mu dospele ponudbe, si je izbral vedno najbogatejšo, iz katere bi potem lahko na kak spreten način izvil denar. Ako je bila deklica bogata, jo je vzel za ženo z namero, da jo po par mesecih, ko se polasti njenega premoženja, zapusti. Njegova specialiteta so bile vdove, kjer se mu je vedno najbolje obneslo. Naravno je, da je bilo vse njegovo počenjanje znano tudi policiji, a ga nikakor ni mogla dobiti v svoje roke, ker se je znal zelo dobro skrivati pred roko pravice. Na sled so mu prišli le vsled tožbe, ki jo je imel z dvema bogatima vdovama. Redarstvo ga je prijelo, ko je bil ravno pri eni svojih žena. Soproga je plakala, ko je spoznala, da hočejo moža odvesti ter ga prosila še za en poljub predno odide. Hyne ji je odgovoril, da naj se ne vznemirjuje v takem položaju. Nato se je odstranil v spremstvu redarjev.

Etika in politika.

Predaval v „Akademiji“ dne 24. februarja 1907 g. vseučil docent g. Albert Bazala iz Zagreba.

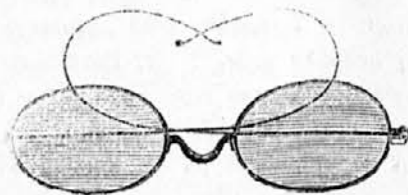
Ponatisk iz „Nove Dobe“.

Brošura po 30 vin se dobiva v knjigotržnici g. Lav. Schwentnerja v Ljubljani.

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 26

priporoča svoj dobro urejeni optični zavod, kakor razna očala, ščipalce, daljnogleda, toplomerje, zrakomerje itd. — Očala in ščipalci se napravijo natančno po zdravniškem receptu.

Velika zaloga raznih žepnih in stenskih ur zlatnine in srebrnine.

Ceniki za optično blago in separatni ceniki ur in zlatnine se razpošiljajo franco.

Dijaški dom na Poljanski cesti št. 22

sprejma za prihodnji semester še dva dijaka iz nižjih razredov srednjih šol. S prihodnjim šolskim letom se pa zavod razširi in bode na razpolago več prostorov, ki jih je treba pravočasno oskrbeti. Pojasnila daje vodstvo. 3—1

Svojo bogato zalogo

VOZOV

novih in že rabljenih priporoča izdelovatelj vozov

FRAN VISJAN

v Ljubljani, Rimska cesta št. 11.

Ustanovljeno 1842.

Telefon št. 154.

BRATA EBERL

Tovarna oljnatih barv, lakov in firneža. Slikarija napisov. Dekoracijska, stavbinska in pohištvena pleskarija. Električni obrat.

Prodajalna:

Miklošičeva cesta 6 nasproti hotela „Union“.

Delavnica:

Igriške ulice 6 Ljubljana.

Prva domača dolenska žganjarna Ivan Rakoše i. dr.

Straža-Toplice

priporoča

Slivovko navadno K 1'—lit.	Tropinovec navad K 1'—lit.
III. 1'10 "	III. 1'10 "
II. 1'30 "	II. 1'20 "
I. 1'50 "	I. 1'40 "
Drožnik III. 1'30 "	Brinjevec III. 1'40 "
II. 1'50 "	II. 1'80 "
I. 1'80 "	I. 2'— "
Vinsko žganje (konjak) od 3 do 8 K = 7/10 litra	

Specialiteta „Slovenec“ narodna grenčica narodni liker od K 1'10 do K 1'20 liter.

Destilacija vsakovrstnih najfinejših likerjev od K 1'— do K 1'60 liter.

Uvoz in izvoz čajnega ruma od K 1'— do K 2'— liter i. t. d., i. t. d.

Odpošilja se v steklenicah, zabojih in sodih, ter se prazna nepokvarjena posoda sprejme nazaj v račun in sicer steklenice 10 vin komad in sodi 5 vin liter franco Straža-Toplice. Na zahtevo se pošljejo vzorci brezplačno!

Obrtna kreditna zadruga

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

priporoča zlasti obrtnikom pristop k tej zadrugi. Zadrugi namen je zlasti obrtnikom preskrbeti kolikor mogoče cen kredit. Vložne vloge obrestuje po 4 1/2 %

Uradne ure so vsak torek in petek od 11.—12. ure v Zadrugi zvezi, Miklošičeva ulica.

Podružnica v Celovcu

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Spljetu

Delniška glavnica:

2.000.000 kron.

v Ljubljani

Reservni fond:

200.000 kron.

obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun od dne vloge do dne vzdiga

po 4 1/2 %

Rentni davek plačuje banka sama.

Sprejema zglasila za subskripcijo deležev Hotel. družbe z o. z. Triglav po 500, 1000, 5000 in 10.000 K

Rentni davek plačuje banka sama.

Svoji k svojim!

Kupujte samo pri narodnih tvrdkah! Trgovci, ne naročajte blaga pri protislovanskih tvrdkah!